

Lerums
kommun

Budget 2026

Med plan 2027 och 2028

Innehållsförteckning

1	Rum för alla tider	5
2	Styrning och uppföljning	6
	Mål- och resultatstyrning	6
	Budget och verksamhetsplan.....	6
	Uppföljning	6
	Uppsiktsplikt och intern kontroll.....	7
	Agenda 2030	8
	Språk, verktyg och ramverk	8
	Välfärdsuppdrag.....	8
	Samverkan med andra aktörer för en hållbar utveckling	9
3	God ekonomisk hushållning	10
	Verksamhetsperspektiv	10
	Finansiellt perspektiv	10
4	Ekonomiska förutsättningar	12
	Utveckling av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	12
	Skattesats.....	12
	Internränta	12
	Pensioner - fullfondsmodell.....	12
	Balanskravet.....	13
	Finansiering.....	14
	Avgiftsfinansierad verksamhet	14
	Investeringar	15
5	Ekonomisk fördelning av resurser år 2026	16
6	Nämndernas uppdrag.....	18
	Kommunstyrelsen.....	18
	Grunduppdrag	18
	Prioriterade inriktningar för kommunstyrelsen år 2026	18
	Inriktningar för mandatperioden	19
	Ekonomi och förutsättningar.....	21
	Utbildningsnämnden	22
	Grunduppdrag	22

	Prioriterade inriktningar för utbildningsnämnden år 2026	22
	Inriktningar för mandatperioden	22
	Ekonomi och förutsättningar.....	25
	Stöd- och omsorgsnämnden	26
	Grunduppdrag	26
	Prioriterade inriktningar för stöd- och omsorgsnämnden år 2026	26
	Inriktningar för mandatperioden	27
	Ekonomi och förutsättningar.....	29
	Samhällsbyggnadsnämnden	30
	Grunduppdrag	30
	Prioriterade inriktningar för samhällsbyggnadsnämnden år 2026	30
	Inriktningar för mandatperioden	30
	Ekonomi och förutsättningar.....	32
	Kultur- och fritidsnämnden	33
	Grunduppdrag	33
	Prioriterade inriktningar för kultur- och fritidsnämnden år 2026	33
	Inriktningar för mandatperioden	33
	Ekonomi och förutsättningar.....	35
	Överförmyndarnämnden	36
	Grunduppdrag	36
	Ekonomi och förutsättningar.....	36
	Individnämnden.....	37
	Grunduppdrag	37
	Ekonomi och förutsättningar.....	37
	Miljö- och byggnadsnämnden	38
	Grunduppdrag	38
	Prioriterade inriktningar för miljö- och byggnadsnämnden år 2026 ..	38
	Inriktningar för mandatperioden	38
	Ekonomi och förutsättningar.....	39
	Valnämnden	40
	Grunduppdrag	40
	Ekonomi och förutsättningar.....	40
7	Investeringar.....	41
	Investeringsbudget 2026 med plan 2027–2028.....	41
	Kapitalkostnader	43
	Investeringsportföljen.....	43
	Verksamhetslokaler.....	43

	Samhällsbyggande verksamhet.....	44
	Taxefinansierad verksamhet: VA och renhållning	44
	Nämndernas verksamhetsinvesteringar	45
	Exploatering	45
	Strategiska projekt.....	46
8	Koncernen	47
9	Finansiella rapporter	48
	Driftredovisning	48
	Resultaträkning.....	49
	Balansräkning.....	50
	Investeringsredovisning	51

1 Rum för alla tider

Genom målmedvetet arbete har vi byggt upp en stark ekonomi i Lerums kommun. I dag är vi stolta över att vara en Superkommun, ett bevis på långsiktigt ansvarstagande och god hushållning. Det har gjort det möjligt att sänka skatten, samtidigt som vi har kunnat utveckla välfärden. Vi har investerat för framtiden, förbättrat livet för invånarna och skapat utrymme för trygghet och framtidstro, utan att belasta kommande generationer. Tack vare noggrann kostnadskontroll och kloka prioriteringar har varje skattekrona gått till välfärden.

Vår utgångspunkt är enkel: alla ska ha möjlighet att påverka sitt liv och sin vardag. Den välfärd vi skapar tillsammans ska präglas av valfrihet och kvalitet, och möta människor med värme och värdighet. Vi arbetar för att vård och omsorg ska utvecklas på ett sätt som gör verklig skillnad, för alla som behöver stöd.

Efter decennier av sjunkande skolresultat har trenden i Lerums skolor vänt. Våra elever stärker sina kunskaper, höjer sina meritvärden och blir i allt högre grad behöriga till gymnasiet. Lärarbehörigheten ökar, och allt fler elever möter utbildade och legitimerade lärare. I förskolan har barngrupperna blivit mindre, vilket ger varje barn mer utrymme att växa och utvecklas. Genom satsningar på närvaroteam och skolsociala team har fler barn fått bättre stöd att vara i skolan. Tillsammans ser vi resultatet av ett långsiktigt arbete för en starkare och mer likvärdig skola i Lerum.

Drivna människor inom besöksnäring, handel och upplevelser gör Lerum levande och attraktivt. De skapar företag som ger både arbetstillfällen och intäkter till skolor, omsorg och idrott. Därför fortsätter vi stärka företagsklimatet och uppmuntrar fler att starta och växa här. Näringslivet utvecklas i god dialog med kommunen och stötts av en serviceinriktad organisation. Nu tar vi nästa steg, med nya etableringsmöjligheter och utvidgade verksamhetsområden för framtidens tillväxt.

Samtidigt tar kommunen stora kliv mot en grönare framtid. Vi minskar utsläpp och energiförbrukning, samtidigt som den lokala energiproduktionen ökar. Med denna budget växlar vi upp arbetet för att uppfylla våra 17 klimatlöften, genom energieffektivitet, cirkulär möbelhantering, eldrivna fordon och minskat matsvinn. Lerum ska vara en kommun som inte bara talar om hållbarhet, utan agerar.

I en tid präglad av oro och krig i vår närhet har Lerums kommun också stärkt sin krisberedskap. Det gör oss till en av de mest förberedda kommunerna i regionen, och en av de tryggaste i Sverige. Genom gemensamt ansvar bygger vi den frihet, säkerhet och trygghet som gör Lerum starkt.

Tillsammans skapar vi rum för alla tider

Viktor Lundblad
Kommunstyrelsens ordförande

Renée Bengtsson
Kommunstyrelsens vice ordförande

2 Styrning och uppföljning

Mål- och resultatstyrning

Lerums kommun tillämpar ett tillitsbaserat styrsätt. Kommunens styrmodell bygger på styrning utifrån tilldelat grunduppdrag med prioriterade inriktningar, redovisad förflyttning och framdrift gällande grunduppdrag med inriktningar. De politiska inriktningarna utgår från definierade behov och vilka resultat som ska uppnås

Lerums kommuns nämnder och styrelser ska följa kommunens mål, riktlinjer, principer, praxis, reglementen och policys liksom övriga lagar, avtal och anvisningar. Konsekvenser av beslut ska rymmas inom tilldelad nettobudget om inte annat anges. Måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål ska ske liksom ett strukturerat arbete med fullmäktiges prioriterade inriktningar. Nämnder och styrelser har både ett kvalitativt och ekonomiskt ansvar för verksamheten, inklusive verksamhet som bedrivs av extern utförare.

Budget och verksamhetsplan

Lerums kommuns budget antas av kommunfullmäktige i november varje år. Budgeten innehåller politiska prioriteringar och inriktningar till nämnderna, en fördelning av ekonomiska resurser och ramarna som nämnderna ska utgå från i sin planering och uppföljning. Budgeten utgår från de av kommunfullmäktige antagna nyckeltalen för god ekonomisk hushållning, förväntad befolkningsutveckling och rådande ekonomiska förutsättningar i omvärlden och Sverige.

Utifrån kommunfullmäktiges budgetbeslut ska kommunstyrelsen och nämnderna besluta om en verksamhetsplan för det kommande året. I verksamhetsplanen ska nämnden fördela budgetramen och ange vad som ska utföras under året för att omhänderta grunduppdrag samt de prioriterade inriktningarna för nämnden som fullmäktige beslutat om.

Uppföljning

Uppföljningar genomförs under pågående verksamhetsår vid flera tillfällen. I delårsrapport i april och delårsrapport i augusti sker uppföljning av verksamhet och ekonomi. Båda uppföljningarna rapporteras till kommunfullmäktige.

Utöver de två mer omfattande uppföljningarna görs månadsrapporter i februari och oktober i form av uppföljning med årsprognos, som visar det ekonomiska utfallet under året och som rapporteras till kommunstyrelsen. Vid befarat underskott ska beslut om åtgärder fattas med syfte att inte överskrida ekonomiska ramar.

Nämnderna följer slutligen upp året i en verksamhetsberättelse. I denna analyserar nämnden bland annat årets resultat utifrån grunduppdrag, prioriterade inriktningar och ekonomi. Vidare sammanfattar nämnden genomförd internkontroll, bedömer måluppfyllelse för prioriterade inriktningar och redogör för väsentliga avvikelser och händelser från året som gått.

I årsredovisningen ska grunduppdrag, politiska prioriteringar och ekonomiska resultat för hela året följas upp, analyseras och presenteras för kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen sammanställer kommunens årsredovisning utifrån nämndernas och bolagens verksamhetsberättelser.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Av kommunallagen framgår att kommunstyrelsen har en skyldighet att ha uppsikt över nämndernas, de kommunala bolagens samt kommunalförbunds verksamheter. Uppsikt innebär att styrelsen aktivt ska informera sig om att ovanstående bedriver sin verksamhet enligt kommunfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer, att lagar och förordningar följs och att den ekonomiska förvaltningen är effektiv och säker.

Nämnderna och kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. De ska styra, följa upp, analysera och besluta om eventuella åtgärder med anledning av resultaten. För nämnderna ska uppföljningen av den interna kontrollen beslutas av nämnden och rapporteras till kommunstyrelsen i verksamhetsberättelsen.

Intern kontroll säkerställer att kommunen genomför sitt grunduppdrag. En god intern kontroll förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister som hindrar att organisationen kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Interna kontrollmoment ska vara integrerade i verksamhetens ordinarie processer för att styra ekonomi och verksamhet mot uppsatta mål.

Agenda 2030

Språk, verktyg och ramverk

Lerums kommun använder Agenda 2030 som språk, verktyg och ramverk för prioritering i budget, verksamhetsplan och annan styrning. I all styrning av kommunens verksamheter ska perspektiv och strategi anpassas i förhållande till de globala målen i Agenda 2030. Mål och indikatorer inom Agenda 2030 ska konkretiseras i kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner.

Välfärdsuppdrag

Agenda 2030 handlar i betydande delar om att leverera välfärd, som sammanfaller med kommunens tre grundläggande välfärdsuppdrag:

Tjänsteuppdraget innebär att genom insatser i olika verksamheter tillgodose medborgarnas behov av utbildning, trygghet och hälsa.

Demokratiuppdraget innebär att de förtroendevalda tillvaratar medborgarnas intressen genom inflytande i allmänna val och genom återkommande dialoger.

Samhällsbyggaruppdraget innebär att utveckla samhället i en hållbar riktning.

Kommunen har inte egen rådighet över alla insatser som behöver göras. Arbetet måste därför ske tillsammans med flera olika intressenter lokalt och regionalt. Kommunallagen ger stort utrymme för kommunalt självstyre vilket innebär ett betydande utrymme att utforma arbetet på ett sätt som tar hänsyn till Lerums kommuns möjligheter, utmaningar och politiska viljeinriktningar.

Samverkan med andra aktörer för en hållbar utveckling

Lerums kommun samverkar med andra aktörer för att främja en hållbar utveckling, bland annat genom följande exempel:

- Lerums kommun är delaktiga i satsningen *Kommunernas klimatlöften* inom ramen för *Klimat 2030 Västra Götaland ställer om* som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland
- Göteborgsregionen (GR) har tillsammans med samtliga medlemskommuner utvecklat en gemensam regional avfallsplan. Planen bidrar till minskade avfallsmängder, ökad återvinning och återbruk samt minskad klimatpåverkan.
- Lerums kommun har ett samverkansavtal med Västra Götalandsregionen inom folkhälsa, som ska bidra till en förbättrad hälsa och ett förbättrat välbefinnande i befolkningen som helhet.
- Lerums kommun har undertecknat den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män, CEMR-deklarationen. Kommunen deltar dessutom i Sveriges Kommuner och Regioners (SKRs) arbete för jämställdhetsintegrering.
- Lerums kommun arbetar för ökad trygghet och minskad brottslighet genom intern samverkan, genom Trygghetsrådet, med externa aktörer som Polisen samt med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande Rådet, BRÅ.

3 God ekonomisk hushållning

Kommunens verksamhet ska bedrivas enligt principerna för god ekonomisk hushållning. Det innebär att kommunen ska uppfylla både fullmäktiges mål för verksamheten och de finansiella målen. Hur väl kommunen lyckas uppnå en god ekonomisk hushållning bedöms utifrån verksamhetens förmåga att uppfylla fullmäktiges mål utifrån de ekonomiska förutsättningarna.

Verksamhetsperspektiv

För att nå god ekonomisk hushållning inom kommunens verksamhet ska all verksamhet planeras och bedrivas ur tre perspektiv:

- **Generationsperspektivet:** kommunens verksamhet ska bedrivas på ett sätt som säkerställer att kommande generationer får bra kommunal service.
- **Resursutnyttjandeperspektiv:** kommunens verksamhet ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt, så att maximal nytta erhålls med minsta möjliga resursåtgång. Det ställer krav på kommunen att ständigt utveckla och förbättra den verksamhet som bedrivs.
- **Måluppfylleseperspektiv:** de resurser som finns tillgängliga ska användas på ett sätt som gör att verksamheten når kommunens övergripande mål och inriktningar formulerade i denna budget och de ansvar som följer av respektive nämnds reglemente.

Generationsperspektivet och resursutnyttjandeperspektivet förutsätts ligga till grund för kommunfullmäktiges mål vilket medför att måluppfylleseperspektivet är det styrande perspektivet för den verksamhet som planeras och genomförs. Bedömningen av nämndernas måluppfyllelse sker genom uppföljning och analys av nämndernas förmåga att omhänderta grunduppdrag samt prioriterade inriktningarna för budgetåret. Detta sker i nämndernas verksamhetsberättelse samt med genom en sammanfattande bedömning i årsredovisningen.

Finansiellt perspektiv

Utgångspunkten i Lerums kommun är ett långsiktigt och kontinuerligt arbete för att bibehålla en god och balanserad finansiell ställning. Budgeterade nivåer som anges i budget innebär att samtliga mål bedöms uppfyllas över budget- och planåren. De finansiella målen för god ekonomisk hushållning är följande:

- Årets resultat
- Soliditet
- Skuldnivå

Soliditet

Soliditeten för kommunkoncernen inklusive ansvarsförbindelsen ska som lägst uppgå till 25 procent.

För budgetåret 2026 uppgår soliditeten till 27,2 procent för kommunkoncernen. För planåret 2027 uppgår den till 26,5 procent och planåret 2028 till 26,1 procent. Detta innebär att målet bedöms uppnås varje enskilt år.

Resultatmål

Årets resultat inklusive ansvarsförbindelsen ska uppgå till minst 2 procent över en rullande tioårsperiod.

Årets resultat inklusive ansvarsförbindelsen är budgeterad till 2,5 procent år 2026 och till 2,0 procent för planåren 2027–2028. Räknat som en rullande tioårsperiod (2017–2026) uppgår resultatet mätt som ett medelvärde till 3,5 procent fram till och med år 2026. Motsvarande uppgår till 3,5 procent och 3,3 procent för planåren 2027 och 2028. Detta innebär att målet bedöms uppnås.

Skuldnivå

Kommunens externa upplåning får maximalt uppgå till 85 procent som andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

För 2026 är kommunens upplåning budgeterad till 67 procent som andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För planåren 2027 och 2028 uppgår upplåningens andel till 76 procent respektive 83 procent. Detta är en uppgång över periodens samtliga år och innebär att nivån vid planåret 2028 är nära gränsvärdet om 85 procent. Kommunens investeringar finansieras genom både egna medel och genom lånefinansiering vars räntekostnader ianspråktar det ekonomiska utrymmet. Det är därför av vikt att skuldnivån begränsas och följer kommunens utveckling och finansiella kapacitet.

4 Ekonomiska förutsättningar

Utveckling av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Beräkningar och antaganden i denna budget baseras på prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) per oktober månad för budget 2026 och planåren 2027–2028.

I Lerums kommun ser vi att för budget och planåren går mot en högre ökningstakt för skatteintäkterna jämfört med verksamhetens nettokostnader.

miljoner kronor	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatteintäkter	2 440	2 583	2 649	2 792	2 909	3 031	3 155
Generella statsbidrag och utjämning	428	418	471	443	413	421	418
Procentuell förändring	6,1%	4,6%	4,0%	3,7%	2,7%	3,9%	3,5%
Verksamhetens nettokostnader	2 741	2 877	3 025	3 098	3 160	3 283	3 381
Procentuell förändring	13,3%	5,0%	5,1%	2,4%	2,0%	3,9%	3,0%

Skattesats

År 2026 uppgår Lerums kommuns kommunala skattesats till 20,55 kronor vilket är en sänkning med 10 öre jämfört med 2025.

Internränta

Lerums kommun har för avsikt att följa SKR:s förslag, men gör alltid en bedömning av de egna finansiella förutsättningarna. Kommunens internränta bygger på beräkningar av kommunens upplåningskostnader för budgetåret som främst påverkas marknadsräntor vid refinansiering och nyupplåning. Internräntan för 2026 föreslås öka med 0,25 procentenheter till 2,75 procent.

Pensioner - fullfondsmodell

Lerums kommuns förpliktelser för pensionsåtaganden som intjänats före 1998 hanteras inte enligt gällande lagstiftning. Lagen för kommunal bokföring och redovisning säger att pensionsåtagandet ska vara exkluderat från redovisningen, men Lerums kommun har valt att till fullo inkludera värdeförändringen med motivet att ge en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning. Det påverkar därmed resultaträkningen och det budgeterade resultatet.

Kommunen använder sig av KPA som leverantör av pensionsberäkningar och prognos. I budget 2026 med plan 2027–2028 används en prognos från augusti månad. Prognosen för 2026 visar att redovisning enligt fullfundsmodellen ger kommunen ett bättre resultat med ca 40 miljoner kronor jämfört med om kommunen hade redovisat enligt blandmodellen. Det ser ut på liknande sätt även för planåren 2027 och 2028.

Vid beräkning av balanskravet används kommuns resultat enligt blandmodellen. I budget 2026 uppgår resultat enligt blandmodellen till 44 mnkr, vilket är 1,2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Balanskravet

Kommunen ska ha en ekonomi i balans. Enligt det lagstadgade balanskravet ska kommunen bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna inte överstiger intäkterna. I balanskravsresultatet ska pensioner intjänade före 1998 samt vissa realiserade och orealiserade vinster och förluster räknas bort från kommunens resultat enligt resultaträkningen. Det är inte tillåtet att budgetera och redovisa underskott. Balanskravet anger den lägsta nivån en kommun kan ha.

Vid negativt balanskravsresultat ska det regleras inom tre år. Kommunen har en så kallad resultatutjämningsreserv som efter 2024 uppgår till 50,6 miljoner kronor. Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för hur denna reserv får användas. Denna utgör en del av riktlinjen för god ekonomisk hushållning.

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning ska realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster och förluster i värdepapper exkluderas från årets resultat i uträkningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen. Dessa delar budgeteras ej.

miljoner kronor	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Årets resultat enligt resultaträkning	32	48	82	70	71
Ansvarsförbindelsens förändring	14	-29	-38	-35	-30
Samtliga realisationsvinster	-2	0	0	0	0
Orealiserade vinster i värdepapper	-42	0	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	1	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	3	20	44	35	41
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
Balanskravsresultat	3	20	44	35	41

Finansiering

Baserat på investeringsnivåerna i budgeten utvecklas kommunens upplåning samt kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning på följande vis. I kommunkoncernen ingår Lerums kommun, Lerum Energikoncernen och KB Hedeheim.

miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Låneskuld Lerums kommun	1 929	2 229	2 607	2 959
Förändring av låneskulden	297	378	378	352
Skuldnivå som andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	60%	67%	76%	83%
Soliditet kommunkoncernen (%)	28%	27%	27%	26%
Årets resultat inkl. ansvarsförbindelse (%)	1,5%	2,5%	2,0%	2,0%

Investeringsnivåerna för budget- och planåren medför behov av nyupplåning under perioden, vilket innebär att låneskulden bedöms vara cirka 3,0 miljarder kronor vid planperiodens utgång. Kommunens upplåningsränta uppgår till 2,97 procent per augusti 2025. Den budgeterade räntekostnaden 2025 är 51,5 miljoner kronor och bedöms fortsätta öka årligen över planperioden. Den genomsnittliga räntenivån för kommunens upplåning har ökat väsentligt sedan 2022 till följd av högre marknadsräntor. Även om ökningstakten i marknadsräntorna avtagit och dessutom sänkts bidrar refinansiering och nyupplåning till att kommunens snittränta ökar under budget- och planåren till följd av de numera högre räntenivåerna.

Kommunkoncernens soliditet blir lägre under planperioden främst eftersom resultatnivån inte följer utvecklingen av investeringarna. Kommunen finansierar därför investeringarna i högre grad med lån än med egna medel.

Avgiftsfinansierad verksamhet

I Lerums kommun finns verksamhet som finansieras helt eller delvis av avgifter. Dessa verksamheters taxor och avgifter avgörs i ett separat ärende som beslutas av kommunfullmäktige i samband med årets budgetbeslut.

Den största av de avgiftsfinansierade verksamheterna utgörs av vatten- och avloppsverksamhet och renhållningsverksamhet. Dessa verksamheter finansieras inte av skattemedel, förutom att kretsloppsenheten har ett skattebidrag på 0,5 miljoner kronor per år för hantering av gamla deponier. Vatten- och avlopp erhåller 2,0 miljoner kronor per år för att täcka framför allt kostnader för åtgärder riktat mot hela skattekollektivet, till exempel möjliggöra för räddningstjänstens tillgång till brandposter. VA och renhållning finansieras i övrigt via avgifter som tas ut av kunderna. Eventuella överskott som kan uppkomma lyfts till en skuld till VA kollektivet (de som betalat

avgifterna), denna skuld ska sedan regleras inom en tre års period vilket innebär att VA verksamheten måste anpassa taxan efter verksamheten.

Investeringar

Lerums kommuns investeringar samlas i en investeringsportfölj. En gång om året lämnas förslag till investeringsbudget, baserat på uppdaterade ekonomiska förutsättningar samt aktuell portfölj, för beslut i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutar om portföljens innehåll på fem verksamhetsnivåer:

- Verksamhetslokaler
- Samhällsbyggande verksamhet (särredovisas del inom exploatering)
- Renhållning
- Vatten och avlopp (VA, särredovisas del inom exploatering)
- Nämndernas verksamhetsinvesteringar

I budget 2026 med plan 2027–2028 föreslås några särskilt strategiska investeringar utöver ordinarie investeringsbudget. Dessa är Norra Hallsås skola, ombyggnation av Lerums vattenverk samt kretsloppspark i Stenkullen, Gymnasium och p-hus Dergården.

Uppföljning och prognos av investeringar sammanställs och rapporteras till kommunfullmäktige vid två tillfällen under året, april och augusti, eller vid behov. Vid varje uppföljningstillfälle ska aktuellt utfall analyseras tillsammans med uppdaterade konsekvenser samt prognos.

Vid befarat underskott ska ansvarig nämnd utarbeta förslag på åtgärder i syfte att undvika underskott, till exempel försenad projektstart av projekt som inte påbörjats. Omprioriteringarna ska presenteras för kommunfullmäktige. Om ingen sådan åtgärd kan identifieras, eller om åtgärder skulle ha en alltför kraftig negativ påfölj för ekonomi och/eller verksamhet, ska ett förslag på utökad investeringsram föreläggas kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ska årligen fastställa en lokalförsörjningsplan vilken utgör grund för kommande prioritering/inriktning av investeringsportföljen.

5 Ekonomisk fördelning av resurser år 2026

Nämndernas ramar ökar med totalt **62 miljoner kronor** mellan 2025 och 2026.

Med utgångspunkt i budgeterad ram 2025 har justeringar skett av nämndernas ramar med ca -69 mnkr för bland annat minskade po-kostnader¹ för 2025, omriktningar från 2025 samt justering till följd av tidigare års positiva budgetavvikelse.

Pensionsnettot inom finansförvaltningen kommer att bidra till fördelningsutrymme med ca 15 miljoner kronor.

Efter dessa justeringar uppgår det totala fördelningsutrymmet till ungefär **146 miljoner kronor**. Fördelningsutrymmet var 2025 206 miljoner kronor och 2024 163 miljoner kronor.

Efter ovan beskrivna justeringar har ramarna ökat med 3,1 procent som är det prisindex som används för kommunal verksamhet (PKV²) från april 2025. Indexökning med PKV ger en ökning med ca 95 miljoner kronor till nämnderna 2026.

Fördelningar har även skett gällande riktade medel med ca 50 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige får en ramjustering på totalt 0,1 miljoner kronor till 2026. Det består av en ramjustering med index för ökade priser och löner (PKV) 0,1 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen får en ramjustering på totalt 8,2 miljoner kronor till 2026. Det består av ramjustering för minskade po-kostnader 2025, omriktningar från 2025 samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på -14,1 miljoner kronor. Till det justeras ramen med 4,3 miljoner kronor för justering mellan nämnder från bland annat utbildningsnämnden för bemanningsenheten med 4,5 miljoner kronor, index för ökade priser och löner (PKV) 8,2 miljoner kronor samt riktade insatser 9,8 miljoner kr. Riktade insatser 2026 består av skor till personal inom utbildning och stöd- och omsorgs verksamheter, höjning av friskvårdsbidrag till anställda till 3000 kr samt insatser för att öka frisknärvaron.

Utbildningsnämnden får en ramjustering på totalt 33,4 miljoner kronor till 2026. Det består av en ramjustering minskade po-kostnader 2025 samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på -27,9 miljoner kronor. Till det ändras ramen med justering mellan nämnden -9,4 miljoner kronor (-4,5 miljoner kronor till kommunstyrelsen för bemanningsenheten samt -4,9 miljoner kronor för hyra mm för Lerums Arena), index för ökade priser och löner (PKV) 47,4 miljoner kronor samt riktade insatser 23,3 miljoner kronor. Riktade insatser 2026 består av frukost till skolbarn samt 30 timmars vistelsetid på förskolan för barn till föräldralediga. Dessutom minskade barngrupper i förskolan och ökad lärartäthet i grundskolan.

¹ Personalomkostnadspålägg (po), här ingår bland annat de lagstadgade arbetsgivaravgifterna och den kollektivavtalande avtalspensionen. Lerums kommun använder det av SKR rekommenderade po-pålägg som riktmärke i budget.

² Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser.

Stöd- och omsorgsnämnden får en ramjustering på totalt 24,3 miljoner kronor till 2026. Det består av en ramjustering minskade po-kostnader 2025 samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på -14,6 miljoner kronor. Till det justeras ramen med justering mellan nämnder med 2,5 miljoner kronor (högkostnadsskydd för färdtjänst), index för ökade priser och löner (PKV) 26,4 miljoner kronor samt 10 miljoner kronor i riktade medel 2026. Riktade medel består av ramförstärkning för fler medarbetare inom stöd- och omsorgsnämndens verksamheter.

Samhällsbyggnadsnämnden får en ramjustering på totalt 2,0 miljoner kronor till 2026. Det består av en ramjustering minskade po-kostnader 2025, omriktningar från 2025 samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på -8,8 miljoner kronor. Till det justeras ramen med justering mellan nämnder med -2,1 miljoner kronor, index för ökade priser och löner (PKV) 6,8 miljoner kronor samt 6 miljoner kronor i riktade medel för kompensation för ökad intern ränta.

Kultur- och fritidsnämnden får en ramjustering på totalt 6,6 miljoner kronor till 2026. Det består av en ramjustering minskade po-kostnader 2025 samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på -1,4 miljoner kronor. Till det justeras ramen med justering mellan nämnder 5,1 miljoner kronor från bland annat utbildningsnämnden för hyra mm för Lerums Arena) samt index för ökade priser och löner (PKV) 2,9 miljoner kronor.

Individnämnden får en ramjustering på totalt -1,5 miljoner kronor till 2026. Det består av en ramjustering minskade po-kostnader 2025 samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på -2,0 miljoner kronor. Till det justeras ramen med justering mellan nämnder med -2,5 miljoner kronor till stöd-och omsorgsnämnden (högkostnadsskydd för färdtjänst) samt index för ökade priser och löner (PKV) 3,0 miljoner kronor.

Miljö- och byggnadsnämnden får en ramjustering på totalt 2,3 miljoner kronor till 2026. Det består av en ramjustering minskade po-kostnader 2025 samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på -0,4 miljoner kronor. Till det justeras ramen med justering mellan nämnder med 2,1 miljoner kronor samt index för ökade priser och löner (PKV) 0,6 miljoner kronor.

Överförmyndarnämnden får en ramjustering på totalt 0,3 miljoner kronor till 2026. Det består av en ramjustering med index för ökade priser och löner (PKV) 0,1 miljoner kronor samt en ramförstärkning 2026 på 0,2 miljoner kronor.

Valnämnden får en ramjustering på totalt 1,0 miljoner kronor till 2026.

6 Nämndernas uppdrag

Kommunstyrelsen

Grunduppdrag

Kommunstyrelsen har en särskild ställning i och med styrelsens ledande och samordnande roll samt styrelsens uppsiktsplikt gentemot kommunens nämnder och bolag. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomisk ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpa i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till kommunfullmäktige

I kommunstyrelsens ansvarsområde ingår bland annat kommunikation, IT, trygghet- och säkerhetsarbete, jämställdhets-, demokrati-, och folkhälsofrågor, registratur, nämndadministration, kommunarkiv, ekonomistöd, upphandling och bemanning. Här ingår även ansvaret för räddningstjänst.

Kommunstyrelsen har ansvar för Plattform Lerum, strategiska kollektivtrafikfrågor, strategisk trafikförsörjning- och lokalförsörjning, strategisk samhällsplanering, vuxenutbildning, arbetsmarknad/sysselsättning och näringsliv. Vidare är kommunstyrelsen kommunens anställningsmyndighet, arbetslöshetsnämnd, arkivnämnd.

Prioriterade inriktningar för kommunstyrelsen år 2026

- Genom digitalisering, automatisering och användning av artificiell intelligens ska verksamheten utvecklas i syfte att möta och hantera välfärdens framtida utmaningar.
- Förebygg uppkomsten av arbetslöshet samt främja individens inträde och etablering på arbetsmarknaden.
- Genomför personalfrämjande åtgärder i syfte att minska sjukfrånvaron.
- Genomföra åtgärder för att nå Sveriges bästa näringslivsklimat.
- Säkerställa ett systematiskt arbete för ökad trygghet, stärkt säkerhet och krisberedskap.
- Minska kommunens egen klimatpåverkan.

Inriktningar för mandatperioden

Effektivare välfärd genom digital omställning

Lerums kommun ska fortsätta sin digitala omställning för att stärka välfärden och använda skattepengar effektivt. Genom digitalisering, automatisering och AI skapas bättre service för invånare, högre kvalitet i verksamheterna och minskad administrativ belastning. Nya e-tjänster ska förenkla kontakten med kommunen, till exempel vid ansökan om förskola, fritids, bygglov eller ekonomiskt bistånd. Digitala lösningar som sensorer i papperskorgar, robotgräsklippare, kameror för att upptäcka pothål och trygghetsskapande teknik i särskilt boende utvecklas vidare för att skapa nytta i vardagen. Genom samarbete, innovation och ansvar säkerställs att Lerums kommun fortsätter ligga i framkant och levererar trygg, hållbar och modern service till alla invånare.

Nu får barnfamiljer och pensionärer mer i plånboken

Efter flera år av tuffa ekonomiska tider ser vi nu ljusare på framtiden. Lerums kommun står starkt tack vare en ansvarsfull ekonomisk politik och långsiktiga beslut. Genom att tidigt ta höjd för konjunktursvängningar, hålla i kostnaderna och fokusera på kärnverksamheten har vi skapat stabilitet i ekonomin, samtidigt som vi fortsatt utveckla välfärden för Lerumsborna.

För första gången på över 14 år sänker vi nu skatten för vanligt folk. Det innebär att barnfamiljer, pensionärer och strävsamma Lerumsbor får behålla mer av sina inkomster, pengar som gör skillnad i vardagen. Efter år av hög inflation och stigande priser på mat, el och räntor blir skattesänkningen ett välkommet tillskott i plånboken och en konkret lättnad för många hushåll. Den är ett bevis på att ansvarsfull ekonomisk styrning ger utrymme för reformer som märks i människors vardag.

Samtidigt höjer vi kommunens resultatmål från 2 % till 2,5 %. Det gör vi för att framtidsrusta ekonomin inför de stora och nödvändiga investeringar som väntar de kommande åren, framför allt med start 2027. På så sätt fortsätter vi att ta ansvar för Lerums kommun, inte bara här och nu, utan också för kommande generationer.

Vi använder våra egna lokaler smartare, har förbättrat vår möbelhantering och minskat onödiga inköp. Varje skattekrona används mer genomtänkt. Med klok hushållning, ansvarstagande och en tydlig riktning bygger vi ett starkare Lerum, där fler får möjlighet att leva ett gott liv, och där det alltid lönar sig att arbeta, ta ansvar och bidra.

Hälsa, kompetens och hållbart arbetsliv

Vi fortsätter arbetet med att stärka kompetensförsörjningen och skapa en hållbar arbetsmiljö. Under kommande år utvecklas insatserna för friskvård, ledarskap och medarbetarengagemang. Friskvårdsbidraget höjs från 2 000 till 3 000 kronor och kompletteras med fler åtgärder som främjar hälsa, trivsel och balans i arbetslivet.

Kommunens sjukfrånvaro är fortsatt hög inom flera välfärdsyrken, särskilt bland barnskötare, förskollärare, undersköterskor och stödassistenter. Även socialsekreterare upplever en hög arbetsbelastning med risk för ohälsa. Trots vissa förbättringar i enskilda

grupper ligger sjuktalen på en nivå som riskerar påverka både verksamhetens kvalitet och personalens långsiktiga hållbarhet.

I årets budget görs därför särskilda satsningar för att förbättra arbetsvillkoren och stärka arbetsmiljön inom välfärdens yrken. En del av detta är att erbjuda arbetsskor till yrkesgrupper som lärare, undersköterskor och annan personal inom vård, omsorg och utbildning, ett konkret steg för att förebygga arbetsskador och underlätta vardagen i fysiskt krävande yrken. En samlad satsning riktas också mot de yrkesgrupper som har hög sjukfrånvaro, med målet att minska ohälsan och skapa bättre förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Ett gemensamt ansvar för Sveriges bästa näringslivsklimat

Lerums kommun ska utveckla Sveriges bästa näringslivsklimat. Det förutsätter att hela organisationen tar ansvar och bidrar till att företag kan etablera sig, växa och stanna kvar. Ett starkt och livskraftigt näringsliv stärker kommunen som helhet. Det skapar fler arbetstillfällen, bidrar till en effektivare organisation och ger bättre service till invånarna.

Kommunen har i dag ett lågt antal arbetsplatser per invånare. För att öka sysselsättningen och stärka den lokala ekonomin ska vi förenkla etableringsprocesser, tillhandahålla fler verksamhetsytor och utveckla goda förutsättningar för företagande i hela kommunen.

Besöksnäringen är en viktig del av Lerums tillväxt. Genom att stödja företag som skapar attraktiva platser, upplevelser och evenemang stärker vi kommunens varumärke och gör Lerum till en plats att både besöka och minnas. Samtidigt ska vi arbeta för att locka fler lågprisaktörer inom dagligvaruhandeln, vilket bidrar till lägre matpriser för kommunens invånare.

Trygghet och säkerhet som grund för frihet

När människor känner sig trygga i sin vardag skapas utrymme för gemenskap, engagemang och framtidstro. I Lerums kommun har trygghetsarbetet länge varit en prioriterad fråga, och det är något vi kommer fortsätta att utveckla.

För att lyckas krävs både samarbete och handlingskraft. Genom vårt Trygghetsråd samlar vi kommunen, räddningstjänsten, polisen och andra viktiga aktörer för att samordna resurser och insatser. Vi har också byggt upp Trygghetsforum i våra större orter, där föreningsliv, näringsliv, fastighetsägare, Västtrafik och polisen möts för att tillsammans skapa tryggare miljöer.

Ett särskilt fokus ligger på att motverka buskörning med moped, EPA-traktorer, mopedbilar och motorcyklar, ett problem som skapar både oro och otrygghet. Här krävs tydliga åtgärder tillsammans med berörda parter inom de samverkansforum vi deltar inom.

Genom ett särskilt bidrag till föreningar som nattvandrar har vi fått fler vuxna ute på kvällar och helger. Det bidrar till både trygghet och samhörighet. Nu vill vi bygga vidare på det arbetet, så att ännu fler föreningar och frivilliga engagerar sig för ett Lerum där alla tar ansvar för varandra.

Trygghet handlar också om beredskap vid kriser. Därför har vi etablerat trygghetspunkter dit invånare kan vända sig vid störningar i vattenförsörjning, el eller tillgång till förnödenheter. Vi har anskaffat beredskapskök och utbildar vår personal för att stå starka även när samhället prövas. Nästa steg är att öka medvetenheten och förbereda fler invånare på hur de själva kan bidra till kommunens robusthet.

Ett gemensamt ansvar för klimatet

Flera åtgärder för att minska kommunens klimatavtryck ska genomföras i nära samarbete med lokala aktörer och verksamheter. Fokus ligger på att öka återanvändning och materialåtervinning, minska mängden avfall som går till energiåtervinning samt reducera matsvinnet i hela livsmedelskedjan.

Vi ska öka produktionen av egen förnybar el i kommunens fastigheter och successivt byta ut fordon till fossilfria alternativ. I alla relevanta upphandlingar ska krav på minskade utsläpp och hållbara lösningar vara tydligt formulerade. Kommunen ska arbeta för att få så kallade gröna lån och hållbar finansiering av ny- och ombyggnationer där det är möjligt.

Ekonomi och förutsättningar

Kommunstyrelsens budgetram justeras med 8,2 miljoner kronor år 2026.

- Ökade priser och löner: 8,2 miljoner kronor
- Justering för minskade po-kostnader samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring: -4,7 miljoner kronor
- Omriktning från föregående år: -9,5 miljoner kronor
- Riktade medel: 9,8 miljoner kronor
- Justering mellan nämnder ger en ökning av ramarnas 4,3 miljoner kronor (4,5 miljoner kronor från utbildningsnämnden för bemanningsenheten)

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Intäkter kommunstyrelsen				
Budgetram	275	283	296	304
Tillkommande övriga intäkter*	43			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

Utbildningsnämnden

Grunduppdrag

Utbildningsnämnden är ansvarig för följande verksamheter som enligt skollagen ingår i skolväsendet (2010:800): förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola.

Utbildningsnämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren enligt hälso- och sjukvårdslagen för den medicinska delen av elevhälsan och elevhälsan i övrigt i kommunal förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Nämnden är därutöver även ansvarig för följande verksamheter: Särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet, annan pedagogisk verksamhet skollagen samt utbildning enligt lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

Prioriterade inriktningar för utbildningsnämnden år 2026

- Alla elever, både i grundskola och gymnasium, ska ges förutsättningar att fullfölja sina studier och gå ut skolan med godkända betyg.
- Vidta åtgärder för att minska barngruppernas storlek i förskolan och sänka elevantalet per lärare i skolan.
- Utredda möjligheten att utöka Lindénska skolans kapacitet alternativt behovet av att etablera ytterligare en resursskola.
- Utveckla arbetet med att tidigt upptäcka och hantera problematisk skolfrånvaro.
- Genomför åtgärder för att öka elevers intresse för natur, teknik och omsorg.
- Arbeta för en trygg och inkluderande skolmiljö genom att motverka mobbning och trakasserier och verka för en nollvision

Inriktningar för mandatperioden

Varje elev ska nå kunskapskraven

Lerums kommun ska erbjuda skolor av hög kvalitet där varje elev ges förutsättningar att nå sin fulla potential. Målet är att alla elever, oavsett skola eller huvudman, ska gå ut grundskolan med godkända betyg. För att uppnå detta krävs ett fortsatt fokus på undervisningens kvalitet, en hög andel behöriga lärare samt trygghet och studiero i lärmiljöerna.

Fokus ligger på rekrytering och att behålla behöriga lärare, på stärkt studiero och trygghet samt på förbättrade kunskapsresultat. Särskilda insatser riktas mot undervisningen i

svenska och matematik, där utvecklingsarbete och tidiga stödinsatser är avgörande för elevernas måluppfyllelse. Kompetensutveckling ska genomföras inom matematikundervisning för lärare i lägre årskurser och förskolan i detta syfte.

Det är av stor vikt att tidigt identifiera elever som riskerar att misslyckas med att nå kunskapskraven och snabbt sätta in adekvata stödåtgärder. För att möta detta behov ska kommunen aktivt arbeta för att rekrytera fler speciallärare och vidareutveckla stödfunktioner inom skolväsendet. Som en del av detta arbete ska kommunen även se över hur Lindénska skolan kan utvecklas alternativt utreda behovet av att etablera ytterligare en resursskola.

Lovskolan, som riktar sig till elever i högre årskurser och gymnasiet, ska vidareutvecklas för att i större utsträckning motivera eleverna att delta. I årets budget görs även särskilda satsningar på att erbjuda frukost till elever i både grundskola och gymnasium. Syftet är att motivera fler elever att komma till skolan på morgonen, bidra till ökad koncentration och ge en hälsosam start på dagen som stärker förutsättningarna för lärande.

Närvaro i skolan är en förutsättning för lärande och utveckling. Det är i skolan som eleverna ges möjlighet att ta del av undervisningen, få stöd i sitt lärande och utvecklas mot sin fulla potential. För att detta ska vara möjligt behöver eleverna vara närvarande, både fysiskt och mentalt, varje dag. Skolan har därför ett särskilt ansvar att skapa en miljö som motiverar elever att komma till skolan, känna tillhörighet och vilja utvecklas. Elevhälsan ska därför vidareutvecklas för att ännu bättre kunna identifiera, förebygga och åtgärda orsakerna till frånvaro.

Utbildningsnämnden bedriver ett långsiktigt och målmedvetet arbete för att minska problematisk och långvarig skolfrånvaro. Under flera år har Lerums kommun haft riktade insatser genom ett närvaroteam och genom Lerums gymnasiums arbete med skolanknytning och närvaro. Dessa insatser har även kompletterats med ett nytt skolsocialt team. Teamet ska arbeta närvarofrämjande och bidra till ett starkare samarbete mellan skola, elevhälsa och socialtjänst. Resultaten visar på en positiv utveckling: i grundskolan har närvaron ökat successivt, och andelen elever med problematisk frånvaro har minskat under flera terminer.

Ökad kvalitet och trygghet i förskolan

Förskolan i Lerums kommun ska vara en trygg, lärande och utvecklande miljö för alla barn. Den utgör grunden för barnens framtida lärande och ska präglas av trygghet, delaktighet och pedagogisk kvalitet. För att nå dit krävs goda förutsättningar, både för barnen och för personalen som varje dag skapar den miljön.

Mindre barngrupper ger bättre möjligheter till trygghet, individanpassning och högre kvalitet i undervisningen. Därför fortsätter vi i denna budget att satsa på förskolan, så att fler kan anställas och antalet barn per vuxen kan minska. Trots ett minskat barnantal i kommunen på grund av färre föds utökas personalstyrkan, vilket innebär att varje barn får mer tid och uppmärksamhet, samtidigt som arbetsbelastningen för personalen minskar. Det stärker både kvaliteten i utbildningen och arbetsmiljön.

Som en del av den här satsningen inför vi nu möjligheten till 30 timmars förskola i veckan för barn till föräldralediga. Det blir en valmöjlighet för familjerna att välja den lösning som passar bäst för just deras vardag. Detta i kombination med fler vuxna i förskolan skapar en förskola som möter barnens behov på bästa sätt. Normen skall fortsatt vara 15 timmar och införandet ska ske först när det hunnits rekryteras ytterligare personal i förskolan.

Det innebär tryggare rutiner för barnen, bättre möjligheter till avlastning och en mer hållbar vardag för familjerna. Det yngsta barnet får tid att knyta an till sin förälder, medan syskonet kan fortsätta utvecklas, träffa sina kompisar och behålla sin trygghet i förskolans miljö.

Göteborgsregionens attraktivaste gymnasium

Lerums gymnasium ska vara Göteborgsregionens attraktivaste gymnasium. Målet är att samtliga av kommunens elever ska välja Lerums gymnasium som sitt förstahandsval. För att nå dit krävs ett fortsatt fokus på hög kvalitet i undervisningen, ett brett programutbud och en tydlig koppling till framtidens kompetensbehov.

Arbetet ska framöver fokusera på att ytterligare stärka gymnasiets attraktionskraft och öka intresset för utbildningar inom områden som kommer att vara avgörande för både samhällsutvecklingen och framtidens arbetsmarknad såsom naturvetenskap, teknik och omsorg. Genom att fortsätta utveckla samarbetet mellan grundskolan och gymnasiet, bland annat genom studie- och yrkesvägledning samt gemensamma aktiviteter inom naturvetenskap och teknik, ska eleverna få en ännu tydligare och mer inspirerande väg mot sina gymnasiestudier.

Resultaten av detta arbete märks redan, och utvecklingen går i positiv riktning. Arbetet ska nu intensifieras för att ytterligare stärka Lerums gymnasiums profil som en modern, inkluderande och framtidsinriktad skola där eleverna får de bästa förutsättningarna att lyckas.

Fokus på trygghet, likabehandling och välskötta skolmiljöer

Alla skolor i Lerums kommun ska vara trygga, både på insidan och utsidan. Elever ska känna sig säkra, sedda och respekterade i en skolmiljö fri från mobbning, trakasserier och diskriminering. Skolornas fysiska miljöer ska samtidigt vara välskötta, trygga och inbjudande, från klassrummen till skolgårdar och lekplatser. Allt annat är helt oacceptabelt.

Rektorerna har ett tydligt ansvar att säkerställa en trygg vuxennärvaro under hela skoldagen, både i undervisningen och på rasterna. Samtliga skolor ska under kommande år ta fram handlingsplaner med en nollvision mot mobbning och trakasserier, där trygghet och likabehandling står i centrum.

Kommunens budget skapar förutsättningar för detta genom satsningar som stärker både personalnärvaro och trygghetsarbete. En ny riktlinje för likabehandling har fastslagits, som tydliggör ansvarsfördelningen och ställer högre krav på ett systematiskt arbete mot kränkningar. Den ökade personaltätheten ger utrymme för fler vuxna i verksamheterna –

till exempel har det anställts socialpedagoger med särskilt uppdrag att arbeta främjande med trygghet och välmående.

Arbetet kompletteras av kommunens samlade ANDTS-insatser, där fältsekreterare och skolor samverkar för att förebygga riskbeteenden kopplade till alkohol, narkotika, dopning, tobak, nikotinprodukter och spel. Genom ett långsiktigt och gemensamt arbete ska Lerums skolor vara miljöer där alla barn och elever kan känna sig trygga, utvecklas och må bra.

Ekonomi och förutsättningar

Utbildningsnämndens budgetram justeras med totalt 33,4 miljoner kronor år 2026.

- Ökade priser och löner: 47,4 miljoner kronor
- Justering för minskade po-kostnader samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring: -27,9 miljoner kronor
- Riktade medel 2026: 23,3 miljoner kronor
- Justering mellan nämnder ger en minskning av ramen med -9,4 miljoner kronor (-4,5 miljoner kronor till kommunstyrelsen för bemanningsenheten samt -4,9 miljoner kronor för hyra mm för Lerums Arena) samt index för ökade priser och löner (PKV) 48,0 miljoner kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Intäkter utbildningsnämnden				
Budgetram	1 567	1 600	1 671	1 719
Tillkommande övriga intäkter*	194			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

Stöd- och omsorgsnämnden

Grunduppdrag

Stöd- och omsorgsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lagar och förordningar inom socialtjänsten, den kommunala primärvården och stöd och service till funktionshindrade och etableringsåtgärder samt etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. När det i författning hänvisas till den nämnd som avses i 2 kap 4 § Socialtjänstlagen (2001:453) fullgör stöd -och omsorgsnämnden de uppgifter som författningen avser. Stöd- och omsorgsnämnden är vårdgivare enligt vad som anges i 11 kap 1 § Hälso- och sjukvårdslagen.

Prioriterade inriktningar för stöd- och omsorgsnämnden år **2026**

- Frigöra resurser genom användandet av välfärdsteknik för att på så sätt möjliggöra för kvalitativa mänskliga möten där det behövs.
- Öka personalkontinuiteten för ökad trygghet, patientsäkerhet och bättre arbetsmiljö.
- Utveckla förebyggande, tidiga och evidensbaserade sociala insatser i alla åldersgrupper.
- Kartlägg vilka nu biståndsbedömda insatser som, enligt den nya socialtjänstlagen, kan omvandlas till insatser utan biståndsbedömning.
- Utvärdera införandet av fast omsorgskontakt inom samtliga relevanta verksamheter.
- Skapa en mer tillgänglig socialtjänst.
- Säkerställ att utsatta grupper ges bättre möjligheter att etablera sig på bostadsmarknaden, med särskilt fokus 2026 på BMSS-, LSS- och SÄBO-boenden.
- Stärk arbetet mot våld i nära relationer genom ökad tillgång till lågtröskelverksamheter och fördjupad samverkan mellan kommunen och relevanta aktörer med målet om en kommun fri från våld.
- Säkerställ språkkunskaperna i svenska inom äldreomsorgen.

Inriktningar för mandatperioden

Omställning till nära vård

Invånare i Lerums kommun har ett behov av att kunna ta del av mer vård i sin närhet. Färre inläggningar på sjukhus, färre resor till olika vårdinrättningar runt vår region ger både kvalitets- och hållbarhetsstärkande effekter. En högre andel mer specialiserad vård som utförs närmare invånaren är positivt men ställer helt nya krav på Lerums kommun.

För Lerums kommun finns viktiga aspekter att beakta för att göra den nödvändiga omställningen. Dels behövs ett tydligt regelverk, något som delvis kan uppnås genom att teckna ett nytt hälso- och sjukvårdavtal med Västra Götalandsregionen. Dessutom behöver samverkan med andra kommuner utarbeta gemensamma arbetssätt.

Lerums kommun ska stärka arbetet med tillgängliga, tekniskt hållbara och användarvänliga digitala tjänster med hög upplevd invånarnytta inom hela området stöd och omsorg, men särskilt inom särskilt och ordinärt boende för äldre.

Det ska vara ett ökat fokus på kärnuppgiften och hög personalkontinuitet inom omsorgen. Detta ger invånarna trygghet genom ökade förutsättningar för personcentrerad vård och större patientsäkerhet. Användande av digitala tjänster stärker medarbetarnas möjligheter att arbeta mer med god, nära omsorg och vård. Därför behöver Lerums kommun identifiera och automatisera rutinartade administrativa arbetsuppgifter i en högre takt på ett hållbart sätt. Arbetet med digitalisering förutsätter ett aktivt förändringsarbete.

Införandet av fast omsorgskontakt är ännu relevant att följa upp, med utgångspunkt även i att det införs inom flera områden.

Tidiga och förebyggande insatser

Att i ett tidigt skede kunna vara närvarande för att se och påverka miljöer och beteenden kan förebygga senare sociala problem för invånarna. Lerums kommun ska fortsätta att utveckla tidiga och förebyggande insatser inom samtliga områden.

Under 2026 ska den nya socialtjänstlagen fortsätta implementeras – ett arbete som kräver ett starkt engagemang från kommunen för att möta upp de förändringar som en ny lag medför. Den nya socialtjänstlagen möjliggör icke biståndsbedömda insatser och betonar vikten av tillgänglig socialtjänst. Därför ska kommunen fortsätta utvärdera och föreslå hur man på ett evidensbaserat och resurseffektivt sätt med invånare nytta i fokus kan ta sig an icke biståndsbedömda insatser samt identifiera möjliga områden för stärkt tillgänglighet till socialtjänst.

En trygg och säker hemtjänst

Lerums kommun ska ha en trygg och säker hemtjänst som ger omsorgstagarna god service och omsorg.

Det innebär bland annat att vi lever upp till omsorgstagarens önskemål såsom fokus på hög personalkontinuitet, att de själva får välja när hjälpen ska utföras samt att de själva ska kunna påverka innehållet i hemtjänsten.

En stark trygghetsfaktor inom både hemtjänst och särskilt boende är möjligheten att göra sig förstådd och förstå de medarbetare man interagerar med, därför behöver språkkunskaper hos medarbetarna möta behoven hos invånarna.

Goda boendeförhållanden inom omsorgen

Alla invånare ska ha en värdig, respektfull och inspirerande livs- och boendemiljö. Lämpliga, goda och flexibla boendeformer för de som behöver vård och omsorg dygnet runt, såväl som för dem som på grund av ålderskrämpor eller påtvingad ensamhet i huvudsak söker ökad bekvämlighet, service och sällskap på gamla dagar ska finnas. Därför krävs ett ökat fokus på utsatta gruppers möjligheter att delta i bostadsmarknaden under ett antal år framöver – kommunen behöver både jobba för det man direkt kan påverka genom egen planering och byggnation såväl som att möjliggöra att marknadens krafter ser Lerums kommun som en möjlighet att utvecklas i. Av extra vikt i närtid är att skapa en balans inom området BMSS och LSS-boenden.

Medarbetare inom omsorgen

Vi ska bättre ta vara på personalens kompetens såväl som engagemang, förbättra arbetsmiljön och därtill möjliggöra yrkesroller med högt och hållbart medarbetarengagemang. På så vis ser vi också möjligheter att öka personalkontinuiteten.

Alla ska ha möjlighet att delta i samhället utifrån sina förutsättningar

I Lerums kommun ska alla ha möjlighet att delta i samhället utifrån sina förutsättningar. För de som på grund av funktionsnedsättning inte har möjlighet att delta i arbetslivet över huvud taget, vill vi öka möjligheterna till en meningsfull daglig sysselsättning utformad utifrån egna önskemål och förutsättningar.

Vidare ser vi att möjligheten att delta i arbetslivet utifrån sina egna förutsättningar kan ökas för den som har funktionsnedsättning. Vi ser positivt på styrkan i en tät samverkan med lokalt närings- och föreningsliv för detta ändamål.

Att befinna sig långt ifrån arbetsmarknaden kan innebära stora risker för ytterligare svårigheter – därför behöver denna grupp ökat stöd. Genom samordningsförbundet Insjöriket kan vi erbjuda ökade möjligheter till denna utsatta grupp – under 2026 kan arbetet ta steg framåt för att möjliggöra fler insatser till fler individer.

En av vår tids största folksjukdomar

Allt för ofta går bruk över i missbruk och många gånger handlar det om missbruk av alkohol, narkotika, tabletter och spel. En del drabbas av samsjuklighet, vilket innebär att personen uppfyller kriterier för både missbruk och psykisk störning samtidigt. Vi behöver

därför se till så att de som utvecklat ett missbruk får tillgång till tvärprofessionellt stöd och god vård i stark samverkan så att missbruket avbryts och för att möjliggöra en återgång till ett nyktert, självständigt och värdigt liv. Samtidigt ska evidensbaserade förebyggande insatser vara en självklar del av Lerums kommun inom området.

Våld i nära relationer

Våld i nära relation är ett omfattande problem i dagens samhälle. Våldet finns överallt och i alla delar av samhället och skiljer inte mellan rik, fattig, högutbildad eller lågutbildad. Det som denna typ av våld har gemensamt är dock att det sker bakom stängda dörrar. Med en samordnare mot våld i nära relation kan Lerums kommun nu accelerera arbetet. Det kan göras i samverkan med andra kommuner och kvinnojourer där det är viktigt att beakta närheten till stöd och hjälp för Lerums invånare.

Centrum mot våld i kommunen ska vidareutvecklas där all kunskap och all hjälp, som invånarna kan behöva från kommun, region, polis och kvinnojour med flera, finns samlade på ett ställe. Ett sådant centrum kan också öka medvetenheten om vart hjälp finns att få. Det underlättar också för de olika organisationerna, myndigheterna och vårderna att samverka och dela erfarenheter med varandra. Polismyndigheten har beslutat att receptionen i polishuset i centrala Lerum inte längre ska bemannas. Därav kan dessa lokaler vara en lämplig plats för centrumet mot kvinnovåld. Kommunen ska undersöka detta.

Det är inte alltid helt självklart i mötet med människor att det pågår våld i nära relationer. Vi ska därför fortsätta utbilda avseende våld i nära relationer för anställda i kommunen. Även skolungdomar behöver utbildas angående vad som faktiskt är våld i nära relationer och hur det kan ta sig i uttryck. Obligatoriska frågor från skolhälsan om våld i nära relationer till samtliga elever ska genomföras. Ett fortsatt samarbete med Kvinnojouren Olivia är en viktig del av grundförutsättningarna i arbetet med mäns våld mot kvinnor och tillgången till skyddade boenden måste stärkas.

Ekonomi och förutsättningar

Stöd och omsorgsnämndens ram justeras med totalt 24,3 miljoner kronor år 2026.

- Ökade priser och löner: 26,4 miljoner kronor
- Justering för minskade po-kostnader samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på: -14,6 miljoner kronor
- Riktade medel: 10 miljoner kronor.
- Justering mellan nämnder ger en ökning av ramen med 2,5 miljoner kronor (högkostnadsskydd färdtjänst).

Intäkter stöd- och omsorgsnämnden	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Budgetram	865	889	928	955
Tillkommande övriga intäkter*	143			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

Samhällsbyggnadsnämnden

Grunduppdrag

I samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde ingår bland annat fysisk planering, exploateringsverksamhet, trafikrelaterade frågor, klimatanpassnings-, geoteknik och bullerfrågor, torghandel, avfallsverksamhet, gaturenhållning samt vatten- och avloppsverksamhet, lokalvård, kostverksamhet samt vaktmästeritjänster. Samhällsbyggnadsnämnden företräder kommunen som ägare till kommunens samtliga fastigheter.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens återvinningscentral Hultet, där kommunens invånare bland annat kan lämna återvinningsmaterial, trädgårdsavfall, farligt avfall, skrot och grovsopor. Vidare ingår det i nämndens uppdrag att ansvara för måltidsservice inom skola och äldreomsorg samt drift och utveckling av kommunens alla lokaler.

Samhällsbyggnadsnämnden ska utveckla digitaliseringen för bättre och effektiva arbetssätt i samhällsbyggnadsprocesser. Det kan ske genom helt digitaliserade processer och ärendeflöden.

Prioriterade inriktningar för samhällsbyggnadsnämnden år 2026

- Öka takten och träffsäkerheten i kommunens detaljplaneleveranser.
- Stärk kommunens förmåga att planera, bygga och leverera ändamålsenliga lokaler för välfärdens behov.
- Utveckla och vårda kommunens befintliga och nya miljöer genom riktade insatser för attraktiva och välskötta offentliga platser.
- Genomföra smarta infrastrukturlösningar, där insatser prioriteras och genomförs där de ger störst nytta för kommunen och dess invånare.

Inriktningar för mandatperioden

Effektivare planprocess för ett växande Lerum

Lerums kommun ska fortsätta växa och utvecklas på ett hållbart sätt. Kommunens mål om en årlig befolkningstillväxt på 1 procent är avgörande för att säkra framtida resurser till välfärdens kärnverksamheter. För att nå målet krävs ett kraftfullt och samlat arbete med att öka takten i kommunens detaljplanearbete. Kompetens behöver samlas, processerna effektiviseras och beslutsvägarna kortas. En välfungerande planprocess är en nyckel för att fler ska kunna bosätta sig i kommunen och bidra till dess utveckling.

Lerum är och ska förbli en attraktiv villakommun, med närhet till naturen och god livskvalitet. Det är en styrka som ska värnas. Samtidigt behöver kommunen planera för fler bostadsformer som gör det möjligt för människor att bo kvar i olika skeden av livet.

En levande kommun behöver bostäder för både unga vuxna, barnfamiljer och äldre, från det första egna boendet till den lättskötta bostaden när behoven förändras.

Genom att planera för fler villatomter, skapa byggbar mark och detaljplanera för småhus kan Lerum fortsätta attrahera barnfamiljer som söker en trygg miljö med utrymme för familjeliv och närhet till naturen. Samtidigt ska fler centrumnära och tillgängliga boenden möjliggöras, så att unga vuxna och äldre kan bo kvar i kommunen och behålla sin sociala gemenskap.

Att vara en villakommun för hela livet innebär att erbjuda bostäder som möter människors behov i olika livsfaser. För att lyckas med det krävs en samhällsplanering som håller samman bostadsutveckling, infrastruktur och service, och där tempot i detaljplanearbetet är högt, långsiktigt och resultatinriktat.

Ansvar för välfärdens lokaler och kommunens offentliga miljöer.

Det är av största vikt att kommunens verksamheter har tillgång till ändamålsenliga lokaler som möter både dagens behov och framtidens krav. Förskolor, skolor, äldreboenden, LSS- och BMSS-boenden, skyddade boenden samt andra samhällsviktiga funktioner ska ha lokaler som främjar trygghet, kvalitet och tillgänglighet.

Kommunens lokalförsörjning ska planeras strategiskt och långsiktigt. Nya lokaler ska tas i bruk i rätt tid, och befintliga verksamheter ska inte påverkas negativt av fördröjningar eller uppsagda hyresavtal innan ersättningslokaler finns på plats. Detta är ett grundläggande ansvar för att välfärden ska fungera och fortsätta utvecklas.

Kommunens gemensamma miljöer ska vara välvårdade, attraktiva och inbjudande. Rondeller, lekplatser, parker, torg och andra offentliga ytor ska präglas av trygghet, trivsel och kvalitet. Dessa miljöer bidrar till stolthet, attraktivitet och livskvalitet för alla som bor, verkar och vistas i Lerum.

Utvecklingen av den fysiska miljön ska också inkludera smarta och välavvägda infrastrukturlösningar, såsom mindre men effektiva åtgärder av typen Hulans rondell. Sådana insatser ska genomföras där de gör störst nytta, och områden med behov ska identifieras och prioriteras utifrån helhetsperspektiv och samhällsnytta.

Som en del i detta arbete ska även spängerna vid Sävelången renoveras, för att förbättra tillgängligheten och upplevelsen av kommunens natur- och rekreationsmiljöer.

Framåt ska Lerums kommun bedriva ett målmedvetet och lösningsinriktat arbete för att möta välfärdens behov av funktionella lokaler, välskötta miljöer och en infrastruktur som stödjer ett hållbart och effektivt samhällsbyggande. Lerum ska vara en kommun där utvecklingen sker i tid, där samhällsbyggandet fungerar och där välfärden har de lokaler och miljöer som krävs för att leverera på högsta nivå.

Ekonomi och förutsättningar

Samhällsbyggnadsnämndens ram justeras med totalt 2 miljoner kronor år 2026.

- Ökade priser och löner: 6,8 miljoner kronor
- Justering för minskade po-kostnader samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på: -4,3 miljoner kronor
- Omriktning från föregående år: -4,5 miljoner kronor
- Riktade medel 2026: 6 miljoner kronor
- Justering mellan nämnder: 2,1 miljoner kronor.

Intäkter	Budget	Budget	Budget	Budget
samhällsbyggnadsnämnden	2025	2026	2027	2028
Budgetram	231	233	243	250
Tillkommande övriga intäkter*	672			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

Kultur- och fritidsnämnden

Grunduppdrag

Inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde ingår folkbibliotek, öppen ungdomsverksamhet, kulturskola och att förvalta och utveckla kommunens fritidsanläggningar.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar också för föreningsbidrag till idrott- och kulturföreningar liksom bidrag till studieförbund. Nämnden ansvarar också för kommunens kulturverksamhet, konst och konstnärlig utsmyckning. Nämnden ska även verka för bevarande, vård och lämplig användning av byggnader, anläggningar och miljöer av kulturhistoriskt eller estetiskt värde samt främja lokalhistorisk forskning och hembygdsvårdande verksamhet.

Prioriterade inriktningar för kultur- och fritidsnämnden år 2026

- Utred möjligheten att uppföra en fullstor idrottshall vid Berghultskolan för att möta behovet av ändamålsenliga anläggningar för föreningsliv och skolverksamheten.
- Utöka tillgången till moderna idrottsytor genom att bland annat anlägga konstgräs på Aspevallen.
- Genomför åtgärder för att uppmärksamma idrottsprofiler från Lerums kommun.
- Genomför hälsofrämjande projekt och insatser för barn, unga och äldre i behov av rörelse.
- Genomför en översyn av platser i Lerums kommun som kan användas för kulturändamål, såsom scener, utomhusytor och lokaler för konst och evenemang.

Inriktningar för mandatperioden

Ett starkt föreningsliv för ett sammanhållet samhälle

Föreningslivet i Lerums kommun är en central del av det lokala samhällsbygget. Det skapar mötesplatser där engagemang, gemenskap och delaktighet växer.

Genom föreningslivet får invånarna möjlighet att mötas kring gemensamma intressen, utvecklas och ta ansvar. Det bidrar till lärande, ökad självkänsla och känslan av att vara en del av något större. Samtidigt främjar aktiviteterna hälsa och välbefinnande genom rörelse, sociala kontakter och meningsfull gemenskap.

För att stärka dessa värden har vi fokuserat på att bygga ut ändamålsenliga lokaler och anläggningar för föreningslivet. En fullstor idrottshall har färdigställts och ytterligare en är på väg. Samtidigt ser vi behovet av fler anläggningar och vill därför utreda möjligheten

till en fullstor idrottshall vid Berghultskolan, en skola som i dag saknar idrottshall i paritet med sin storlek.

Vi har även tagit viktiga steg för att stärka idrottens förutsättningar i hela kommunen. En ishall planeras i kombination med upprustning av Stonehills friidrottsområde, och konstgräs har anlagts på Lekstorpsvallen, Spinnarevallen, vid Hästhagenskolan och vid Knappekullaskolan. Nu vill vi fortsätta utvecklingen och skapa ännu bättre förutsättningar för barn och unga genom att också anlägga konstgräs på Aspevallen.

Vår starka idrottstradition ska uppmärksammas för att stärka stoltheten över det lokala föreningslivet, synliggöra goda förebilder och bidra till framtidstro och engagemang hos barn och unga.

Vi behöver utveckla fler hälsofrämjande insatser som når alla åldrar. Vi vill genomföra projekt som främjar fysisk aktivitet för barn, unga och äldre, såsom fysisk aktivitet på recept för unga och Senior Sport School för äldre. Även områden för spontanidrott ska byggas ut för att öka möjligheten till rörelse i vardagen.

För att dessa satsningar ska ge långsiktiga resultat behöver samverkan mellan föreningslivet och kommunen stärkas. Kommunen ska ta ansvar för samordningen av dessa insatser för att skapa en sammanhållen och hälsofrämjande utveckling i hela Lerum

Utveckling av kulturens mötesplatser

Kultur är en viktig del av ett levande och inkluderande samhälle. Genom konst, teater, musik och andra uttrycksformer skapas mötesplatser där människor kan uppleva, reflektera och utvecklas. Kultur stärker gemenskapen, främjar förståelse mellan människor och bidrar till glädje, kreativitet och välbefinnande.

Att delta i eller skapa kultur ger utrymme för reflektion och lärande. Det stimulerar tankar och känslor, utvecklar samarbetsförmåga och stärker självkänslan. Kulturaktiviteter kan dessutom minska ensamhet och bidra till psykisk hälsa genom gemenskap och meningsfulla upplevelser.

Kulturlivet skapar stolthet och identitet för Lerum som plats. För att ytterligare stärka kulturens roll i kommunen vill vi intensifiera arbetet med att etablera ett kulturhus centralt beläget i Lerums centrum. Kulturhuset ska vara en mötesplats där man kan ta del av teater och scenkonst samt besöka biblioteket. Samtidigt vill vi ta vara på de miljöer för kultur som redan finns. Vi vill därför utreda möjligheten att rusta upp och renovera Floda lada för kulturändamål, så att den kan utvecklas till en levande scen och mötesplats för kultur.

För att på ett hållbart sätt planera kulturens framtid i Lerum behöver det också göras en översyn av vilka platser i kommunen som kan användas för kulturändamål, såsom scener, utomhusytor och lokaler för konst och evenemang. En sådan kartläggning skapar förutsättningar för ett mer tillgängligt och levande kulturliv i hela kommunen.

Ekonomi och förutsättningar

Kultur- och fritidsnämndens ram justeras med totalt 6,6 miljoner kronor år 2026.

- Ökade priser och löner: 2,9 miljoner kronor
- Justering för minskade po-kostnader samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på: -1,4 miljoner kronor
- Justering mellan nämnder ger en ökning av ramen med 5,1 miljoner kronor.

Intäkter kultur- och fritidsnämnden	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Budgetram	91	97	101	104
Tillkommande övriga intäkter*	7			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

Överförmyndarnämnden

Grunduppdrag

Överförmyndarnämndens ansvarar och verkställer överförmyndarverksamhet i Lerums kommun. Överförmyndarnämndens huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamheter.

Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt föräldrabalken, lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn och vad som i övrigt i lag eller annan författning sägs om överförmyndarnämnd.

Överförmyndarnämndens verksamhet är en kommunal och obligatorisk tillsynsmyndighet. Uppdraget består främst i att verka för att personer som företräds av någon annan i ekonomiska och andra frågor, en så kallad ställföreträdare, inte ska drabbas av rättsförluster på grund av ställföreträdarskapet.

Genom sitt uppdrag ska nämnden skydda personer som inte själva kan ta vara på sina rättigheter eller sköta sin ekonomi. En kompetent och engagerad ställföreträdare bidrar i stor utsträckning till stabilitet och en mer hållbar vardag för sin huvudman.

I uppdraget ingår också att utreda behov av god man eller förvaltare samt att rekrytera och utbilda dessa ställföreträdare.

Ekonomi och förutsättningar

Överförmyndarnämndens ram justeras med totalt 0,3 miljoner kronor år 2026.

- Ökade priser och löner: 0,1 miljoner kronor
- Famförstärkning 2026: 0,2 miljoner kronor

Intäkter	Budget	Budget	Budget	Budget
överförmyndarnämnden	2025	2026	2027	2028
Budgetram	4	4	4	4
Tillkommande övriga intäkter*	0			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

Individnämnden

Grunduppdrag

Individnämnden ansvarar för myndighetsutövning som rör enskild person inom socialtjänsten, individ-och familjeomsorg, hälso- och sjukvården, stöd och service till funktionshindrade samt bistånd till enskilda. Stöd, hemtjänst, särskilt boende, korttidsboende, anhörigvård, mottagning och integration av nyanlända, bostadsanpassning, färdtjänst samt beslut avseende serveringstillstånd. Nämnden ansvarar också för myndighetsutövning inom förskola och viss annan pedagogisk verksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, skolbarnsomsorg, gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning.

Ekonomi och förutsättningar

Individnämndens ram justeras med totalt -1,5 miljoner kronor år 2026.

- Ökade priser och löner: 3,0 miljoner kronor
- Justering för minskade po-kostnader samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på: -2,0 miljoner kronor
- Justering mellan nämnder ger en minskning av ramen med -2,5 miljoner kronor till stöd-och omsorgsnämnden (högkostnadsskydd för färdtjänst).

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Intäkter individnämnden				
Budgetram	101	100	104	107
Tillkommande övriga intäkter*	2			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

Miljö- och byggnadsnämnden

Grunduppdrag

Miljö- och byggnadsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende myndighetsutövning såväl mot enskild som mot kommunens egen verksamhet inom ramen för miljö- och hälsoskyddsområdet, plan- och byggväsendet samt livsmedel och trafik.

Med myndighetsutövning avses rätt att för enskild bestämma om exempelvis förmån, rättighet, skyldighet, disciplinär bestraffning eller annat jämförbart förhållande.

Miljö- och byggnadsnämnden ska lämna råd, upplysningar och information i frågor som rör nämndens verksamhet.

Prioriterade inriktningar för miljö- och byggnadsnämnden år **2026**

- Säkerställ snabb, rättssäker och serviceinriktad ärendehantering som stärker nöjdhet och kommunens attraktivitet.
- Anpassa arbetssätt för att möta de nya förutsättningarna i den reviderade Plan- och bygglagen.
- Använd frigjorda resurser från bygglovshandläggning till att se över och uppdatera äldre detaljplaner för att modernisera planbeståndet.
- Effektivisera ärendeprocessen genom ökad användning av automatisering, AI och digitalisering för kortare handläggningstider och förbättrad service.

Inriktningar för mandatperioden

En av de vanligaste anledningarna till att kommuninvånare vänder sig till kommunen är i samband med bygglovsansökningar. Det är ett område där kommunen har en direkt påverkan på medborgarnas vardag och upplevelser av service. Med de förändringar i Plan- och bygglagen (PBL) som nu är på väg, och som innebär lättnader i bygglovsplikten, kommer både ärendemängd och arbetsflöden att förändras.

Nämnden behöver därför anpassa sitt arbetssätt för att möta de nya förutsättningarna, samtidigt som kompetensen inom bygglovsområdet bibehålls. Vi ska ta höjd för dessa förändringar och spegla den omställning som den nya PBL förväntas medföra för arbetsfördelningen.

När resurser frigörs från bygglovshandläggning ska de i stället användas till att se över och uppdatera äldre detaljplaner. Många av dessa är mellan 50 och 100 år gamla och skapar i dag hinder, eller i vissa fall omöjliggör, ny-, om- och tillbyggnation av bostäder, garage, uthus och uteplatser. Genom att modernisera dessa planer kan kommunen underlätta för invånarna att utveckla sina fastigheter och samtidigt bidra till ett mer hållbart och ändamålsenligt samhällsbyggande.

I de fall där bygglov fortfarande krävs är det av stor vikt att handläggningen sker skyndsamt, rättssäkert och med hög service. En effektiv och lösningsinriktad bygglovsprocess bidrar till nöjda kommuninvånare och företag samt stärker kommunens attraktivitet. För företag som planerar etablering är kommunens handläggningstid och bemötande ofta en avgörande faktor.

För att ytterligare effektivisera och modernisera ärendeprocessen ska kommunen aktivt arbeta med automatisering, AI och digitalisering där det är möjligt. Genom att ta tillvara på den tekniska utvecklingen kan handläggningstider kortas, servicen förbättras och resurser frigöras till mer komplexa ärenden. Kommunen ska arbeta målmedvetet för att öka nöjdheten, förbättra dialogen och säkerställa att bygglovsärenden hanteras snabbt, effektivt och med hög kvalitet.

Ekonomi och förutsättningar

Miljö- och byggnadsnämndens ram justeras med totalt 2,3 miljoner kronor år 2026.

- Ökade priser och löner: 0,6 miljoner kronor
- Justering för minskade po-kostnader samt justering till följd av tidigare års positiva resultat, en återföring på: -0,4 miljoner kronor
- Justering mellan nämnder: 2,1 miljoner kronor

Intäkter miljö- och byggnadsnämnden	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Budgetram	17	19	20	20
Tillkommande övriga intäkter*	14			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

Valnämnden

Grunduppdrag

Valnämnden fullgör de uppgifter som enligt gällande författningar ankommer på valnämnd vid genomförande av val till Riksdagen, region, kommunfullmäktige och val till Europaparlamentet samt vid genomförande av folkomröstningar.

Ekonomi och förutsättningar

Valnämndens ram justeras med totalt 1,0 miljoner kronor 2026.

- Riktade medel 2026: 1,0 miljoner kronor

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Intäkter valnämnden				
Budgetram	0	1	0	0
Tillkommande övriga intäkter*	0			

*externa och förvaltningsinterna intäkter. Beslutas i samband med nämndens verksamhetsplan.

7 Investeringar

Investeringsbudgeten för 2026 uppgår till 600 miljoner kronor. De investeringar som samlas i investeringsportföljen uppgår till 371 miljoner kronor, ordinarie investeringsbudget. Utöver det finns investeringar som anses som särskilt strategiska för kommunen och lyfts därför ur portföljen och redovisas separat. Dessa investeringar möjliggör utveckling i hela Lerums kommun, bland annat i verksamhetslokaler, infrastruktur och VA (vatten- och avlopp) och uppgår till 229 miljoner kronor.

Investeringar i taxefinansierad verksamhet som VA och renhållningsverksamhet finansieras till största del via taxor.

Investeringsbudget 2026 med plan 2027–2028

Den största andelen investeringar åren 2026 – 2028 sker inom kommunens verksamhetslokaler och inom VA-verksamheten. Kommunen står inför ett flertal stora investeringar, bland annat Dergårdenområdet och flera åtgärder för att säkerställa vattenförsörjningen. Kommunen har även årligen behov av investeringar inom verksamheterna skola, stöd och omsorg och övrig samhällsbyggnad för att minska akuta åtgärder i den dagliga driften.

Ny Kretsloppspark planeras att vara klar i början av år 2026. Grundskolan Norra Hallsås, med tillhörande infrastruktur och markarbeten är i en intensiv fas. För att skapa framdrift även i övriga ordinarie investeringar i kommunen hanteras denna som ett tillägg utanför budgetramen. Ytterligare strategiska projekt för samhällsutvecklingen är Ombyggnad av Lerums Vattenverk och tidigare nämnd Kretsloppspark som hanteras på liknande sätt i förhållande till budgetram. Samma princip gäller för Dergårdens gymnasium, total projektkalkyl ca 600 miljoner kronor samt parkeringshus, total projektkalkyl ca 280 miljoner kronor. Utgifterna väntas i utblicksåren 2027 - 2034. Även strategiska markförvärv hanteras i särskild ordning utanför budgetramen och utgifterna fluktuerar kraftigt över åren. En uppskattad genomsnittlig grundnivå på 2 miljoner kronor årligen ingår i budget. Därutöver kan unika markförvärv uppkomma som beslutas enskilt av kommunfullmäktige löpande.

Byggnation av nytt trafikmot i centrala Lerum kan påbörjas så snart Trafikverkets planering och tillståndprocesser medger detta. Färdigställande sker därefter i enlighet med Trafikverkets genomförandeplan. Nytt trafikmot mellan Kastenhof och Floda bedöms kunna genomföras först när Trafikverkets långsiktiga planering medger det.

I samarbete med Partille kommun pågår planering för att skapa ett verksamhetsområde som möjliggör framtida etableringar av verksamheter som bidrar till arbetstillfällen och samhällsutveckling. Arbetet fortlöper effektivt och med god framdrift. Färdigställande av planeringsarbetet, och därmed möjliggörande av markförsäljning som förväntas påverka kommunen positivt, kan inledas så snart processen medger det.

miljoner kronor	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick 2029- 2034
						(per år)
Ordinarie investeringsbudget	-450	-450	-371	-295	-317	-406
Verksamhetslokaler	-87	-162	-207	-140	-208	-224
Samhällsbyggande verksamhet	-80	-64	-53	-62	-56	-72
Samhällsbyggande verksamhet inom exploatering	x	-6	-11	-5	-4	-34
Nämndernas verksamhetsinvesteringar	-23	-28	-30	-29	-27	-27
Investeringar inom exploateringsprojekt*	-23	x				
Summa skattefinansierade investeringar	-214	-260	-301	-236	-295	-357
Renhållning	x	-33	0	0	0	0
VA verksamhet	-120	-117	-79	-66	-26	-45
VA verksamhet inom exploatering	x	-2	-6	-8	-11	-19
VA anslutningsavgifter	11	15	15	15	15	15
Summa taxefinansierade investeringar	-109	-102	-70	-59	-22	-49
Summa ordinarie investeringar	-323	-397	-371	-295	-317	-406
Tillägg investeringsbudget						
Norra Hallsås grundskola**	-119	-129	-121	-13		
Lerums Vattenverk, ombyggnad process		-17	-90	-140	-71	-22
Kretsloppspark Stenkullen		-43	-1			
Gymnasium Dergården ***		0	-15	-150	-200	-117
P-hus Dergården ****		0	0	0	-10	-53
Markförvärv	-17	-14	-2	-2	-2	-2
Summa investeringar	-459	-600	-600	-600	-600	-600

* Investeringar inom exploatering delas upp från och med 2025.

** Norra Hallsås grundskola, tillhörande infrastruktur ingår i ordinarie investeringsbudget.

*** Investeringen planeras pågå fram till och med 2031 där prognosen är i genomsnitt 117 miljoner kronor per år, 2029-2031.

**** Investeringen planeras pågå fram till och med 2034 där prognosen är i genomsnitt 53 miljoner kronor per år, år 2029-2034.

Kapitalkostnader

Under planperioden sker en betydande ökning av kapitalkostnader (avskrivningar och räntekostnader) med anledning av höga investeringsvolym. Utifrån investeringsbudgeten 2026-2028 har kapitalkostnader beräknats där investeringarnas prognostiserade avslutsdatum har beaktats. Beräknat på budgeterade investeringsnivåer samt de uppskattade färdigställandetiderna bedöms kapitalkostnaderna öka med genomsnitt ca 45 miljoner kronor per år. Övriga driftskostnader kopplade till investeringarna tillkommer.

Kapitalkostnaderna kommer att påverka verksamheterna när investeringarna avslutas och tas i bruk. I och med att investeringar förskjuts tidsmässigt kommer även kapitalkostnader att förskjutas i tid det är därför svårt att exakt säga när de uppkommer.

Investeringsportföljen

Investeringsportföljen är indelad i fem nivåer enligt följande:

- Verksamhetslokaler
- Samhällsbyggande verksamhet (särredovisas del inom exploatering)
- Renhållning
- Vatten och avlopp (VA, särredovisas del inom exploatering)
- Nämndernas verksamhetsinvesteringar

Verksamhetslokaler

Under år 2026 förväntas ombyggnationen av Torpskolan fullt ut vara färdigställd, med 150 nya grundskoleplatser.

Byggnation av Grundskolan Norra Hallsås pågår och förväntas stå färdig år 2027 med 250 nya grundskoleplatser.

Renovering och ombyggnad av Vattenpalatset pågår med en plan att vara färdigställd första delen av år 2027.

Detaljplanering av Dergårdsområdet pågår där planen är att byggnation av ny gymnasiebyggnad och parkeringshus kommer starta under 2027 och 2028.

Arbetet med detaljplan och projektering för en ny ishall i Stenkullen pågår. Byggnation planeras att påbörjas så snart detaljplaneprocessen medger detta.

Ett BMSS boende i Floda planeras att vara klart år 2026 och ambitionen är att byggnation av ytterligare två boenden samt lokaler för daglig verksamhet skall starta år 2026. Planen är att fortsätta starta byggnationen av ett till två BMSS boenden årligen tills behovet är

tillgodosett och takten kan minska. Utredning pågår för att kunna starta byggnation av särskilt boende senast i slutet av planår 2028.

Tillbyggnad av Bäckamadens förskola pågår och lokaler för hemtjänst och hemsjukvård samordnas inom byggnaden som förväntas bli klar år 2027.

Byggnation av ytterligare förskoleavdelningar och grundskoleplatser kommer ske i en lägre takt de närmaste åren och anpassas till befolkningsprognosen.

Samhällsbyggande verksamhet

Under år 2026 kommer ombyggnationen av Flodamotet att pågå. Utbyggnaden förväntas vara färdig år 2027. Investeringar i form av vägar, gång- och cykelbanor samt skyfallsåtgärder vid ny skola i Norra Hallsås färdigställs år 2026.

En ny pendelparkering i Hulan blir färdigställd år 2026.

I centrala Lerum planeras för ett nytt resecentrum med både ökad kapacitet för kollektivtrafiken och en mer attraktiv vänte- och bytespunkt för kollektivtrafikresenärerna. Samarbete med regionen sker inom projektet. Planering pågår för att möjliggöra framtida utveckling av lokaler. Investeringar i form av anläggning av mark och trafikåtgärder kommer genomföras inom projektet. Resecentrum Lerum C planeras att stå klart till år 2028.

Arbete med trafiksäkerhetsåtgärder, underhåll av vägar och åtgärder för att förebygga ras och skred pågår löpande. Planering för fler parkeringsplatser i flera delar av kommunen pågår liksom planering och genomförande av gång- och cykelvägar för att skapa ett mer sammanhängande cykelvägnät. Arbete pågår även med att färdigställa vägar i samband med exploateringsprojekt såsom tex Bäckamaden.

Taxefinansierad verksamhet: VA och renhållning

Byggnation av ny kretsloppspark i Stenkullen pågår. Den förväntas stå klar under 2026.

Ombyggnation av Lerums vattenverk pågår. Områden i och kring Gråbo pågår planering för att säkra vattenförsörjning och dricksvattenproduktionen och möjliggöra för fortsatt befolkningstillväxt.

Vad gäller VA sker även insatser för att säkerställa produktionskapaciteten vid överföringsledning Sjövik – Björboholm, med slutår 2027.

För boenden kring Alsjön och Krokjön i Gråbo pågår byggnation för att skapa möjlighet till vatten och avloppsanslutningar som bedöms bli färdigställda år 2027.

Arbete med förnyelse av VA-ledningar planeras och pågår på flera ställen i kommunen. Upprustning av befintliga dämmen, pumpstationer och flera årliga löpande åtgärder pågår för att minimera driftstörningar. Byggnation av VA kopplat till flera exploateringsprojekt pågår.

Nämndernas verksamhetsinvesteringar

Upprustning och ombyggnation av friidrottsanläggningen Stonehill samordnas med Ishallsbyggnation.

Omläggning av flera konstgräsplaner samt renovering och upprustning av Aspevallen planeras och genomförs inom de närmaste åren.

Verksamhetsspecifika investeringar av engångskaraktär förekommer, exempelvis inköp av övervakningskameror, men även årligen återkommande investeringar, till exempel inventarier och medicinteknik. Inom Kultur och Fritid sker löpande upprustning av Fritidsanläggningar, badplatser och byggnation och upprustning av ridvägar, vandringsleder och spår.

Exploatering

Kommunens exploateringsverksamhet införskaffar, utvecklar och iordningställer mark för bostads- och verksamhetsändamål. Exploateringsprojekt sträcker sig oftast över flera år och innebär omfattande och tidskrävande utredningar. Inkomster består av markförsäljning och exploateringsbidrag från exploatörer. Dessa inkomster syns inte i investeringsbudget utan det redovisas i exploateringsbudget. Utgifter i exploateringsprojekt består, främst av, inköp och iordningställande av mark och utgifter för att bygga kommunala anläggningar inom exploateringsområde.

Sammanställning exploateringsbudget 2026 och plan 2027-2028	2026	2027	2028
Exploateringsersättningar	4	21	7
Markförsäljning	14	10	9
Summa inbetalningar	18	31	16
Omsättningstillgångar	-3	-10	-36
Anläggningstillgångar (Samhällsbyggande verksamhet)	-11	-5	-4
Anläggningstillgångar (VA verksamhet)	-6	-8	-11
Summa utbetalningar	-20	-23	-51
Summa inbetalningar & utbetalningar	-2	8	-35

Under år 2026 kommer färdigställande av exploateringsprojekt vid Bäckamaden, Öxeryd och Gnejsvägen/Mosaikvägen pågå. Planering av Växthustomten i Floda kommer att pågå, med utveckling av mark för bostäder.

Dergården är ett av kommunens största exploateringsprojekt och innehåller stora kommunala investeringar, som nytt gymnasium och nytt kulturhus. Här planeras också för nya bostäder. Hela paketet med både utbyggnad av infrastruktur och de kommunala verksamhetslokaler beräknas kosta drygt en miljard kronor. Första delarna av exploateringen väntas färdigställas i början av 2030-talet.

Strategiska projekt

Varje år identifieras ett antal investeringsprojekt som följs upp särskilt vid tertialuppföljningarna. Det är inte nödvändigtvis likställigt med att de har höga kostnader. År 2026 har följande projekt identifierats:

Strategiska projekt (Projekt med särskild uppföljning 2026)	Kalkylfas i budget	Prognos total projekt- kalkyl (tkr) i budget	Prognostiserat slutår	Förväntad effekt
Torpskolan	Genom- förande	220 000	2026	150 nya grundskoleplatser
Grundskola Norra Hallsås	Genom- förande	421 000	2027	800 nya grundskoleplatser
Reservkraft	Planering	14 000	2028	Skydda liv och hälsa
Renovering och ombyggnad vattenpalatset	Genom- förande	207 000	2027	Ökad möjlighet till attraktiv simundervisning, fritidsverksamhet och mötesplats.
Nybyggnation Ishall Stenkullen	Planering	88 000	2029	Ökad möjlighet till fritidsverksamhet och attraktiv mötesplats. Framflyttad i tid för skapa budget i balans.
Flodamotet	Planering	50 000	2027	Öka trafiksäkerheten, möjliggöra bussanknytning och pendelparkering.
Resecentrum Lerum C	Planering	60 000	2029	Mer attraktiv bytespunkt och förbättrad kollektivtrafik.
Kretsloppspark Stenkullen	Genom- förande	90 000	2026	Kretsloppsanpassad återvinningscentral
VA utbyggnad Alsjön-Kroksjön	Planering	113 000	2027	Möjlighet till kommunalt vatten och fungerande avlopp för flera fastigheter
Överföringsledning Sjövik-Björboholm	Genom- förande	73 000	2027	Fungerande avlopp för flera fastigheter
Gråbo förstärkt vattenförsörjning	Förstudie	x	x	Säkerställd nuvarande och framtida dricksvattenproduktion
Lerums Vattenverk ombyggnad process	Planering	349 000	2029	Ökad och bättre vattenförsörjning
Paket Dergården	Förstudie	1 224 000	2029-2035	Nya kvarter med gymnasium, kulturhus, bostäder, parkeringshus och infrastruktur
Paket Aspen strand	Förstudie	235 000	2035	Nya kvarter med bostäder, förskola och infrastruktur

8 Koncernen

Enligt nytt regelverk för kommuner och regioner utifrån propositionen Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner (Proposition 2022/23:119) ska budgeten innehålla en redogörelse för ekonomi i de kommunala koncernföretagen under budgetåret. Regelverket gäller från 1 januari 2024. Då det gäller från 1 januari 2024 finns i dagsläget ingen praxis utarbetad över omfång och detaljer.

Lerums kommuns verksamhet bedrivs till största delen via de kommunala nämnderna och förvaltningen. En mindre del av kommunens verksamhet bedrivs av kommunala koncernföretag och andra företag med ägarintressen. Kommunen använder sig även av privata utförare i viss omfattning.

Lerums kommun äger tre bolag till 100 procent. Lerum Energi AB, Kommanditbolaget Hedeheim samt AB Aspenäs Villastad. AB Aspenäs Villastad ingår inte i den sammanställda redovisningen (koncernredovisningen) då det är ett vilande bolag och är utan väsentlig betydelse för kommunen.

Nedan redovisas en resultatsammanställning för Lerum Energi AB samt för KB Hedeheim (preliminära siffror).

	Lerums Energi AB			KB Hedeheim		
	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
miljoner kronor						
Intäkter	368	374	334	23	23	23
Kostnader	-330	-337	-302	-13	-13	-13
Resultat efter finansiella poster	38	37	33	10	10	10

Bolagen styrs av respektive bolagsordning och fastställda ägardirektiv. Årligen sker överläggningar mellan kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse för de helägda bolagen inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

9 Finansiella rapporter

Driftredovisning

miljoner kronor	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunfullmäktige	-4	-5	-5	-5	-5
Kommunstyrelsen	-247	-275	-283	-296	-304
Utbildningsnämnd	-1 488	-1 567	-1 600	-1 671	-1 719
Stöd och omsorgsnämnd	-832	-865	-889	-928	-955
Samhällsbyggnadsnämnd	-230	-231	-233	-243	-250
Kultur- och fritidsnämnd	-85	-91	-97	-101	-104
Överförmyndarnämnd	-4	-4	-4	-4	-4
Individnämnd	-97	-101	-100	-104	-107
Miljö- och byggnadsnämnd	-17	-17	-19	-20	-20
Valnämnd	-1	0	-1	0	0
Revision	-2	-2	-2	-2	-2
Summa nämnder	-3 008	-3 156	-3 233	-3 374	-3 472
Finansförvaltningen	-17	58	73	91	91
Summa driftsredovisning	-3 025	-3 098	-3 160	-3 283	-3 381

Resultaträkning

miljoner kronor	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	644	627	685	706	728
Verksamhetens kostnader	-3 468	-3 554	-3 674	-3 815	-3 919
Avskrivningar och nedskrivningar	-200	-172	-171	-175	-190
Verksamhetens nettokostnader	-3 025	-3 098	-3 160	-3 283	-3 381
Skatteintäkter	2 649	2 792	2 909	3 031	3 155
Generella statsbidrag och utjämning	471	443	413	421	418
Verksamhetens resultat	96	137	162	169	192
Finansiella intäkter	67	10	12	12	11
Finansiella kostnader	-131	-99	-92	-111	-132
Resultat efter finansiella poster	32	48	82	70	71
varav jämförelsestörande poster	15				
Årets resultat inklusive ansvarsförbindelse	32	48	82	70	71
Årets resultat exklusive ansvarsförbindelse	3	20	44	35	41

Sammanfattad kassaflödesanalys

miljoner kronor	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kassaflöde från den löpande verksamheten	469	237	192	167	310
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-464	-704	-600	-600	-600
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	74	290	408	408	290
Årets kassaflöde	79	-177	0	-25	0

Balansräkning

miljoner kronor	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	4 406	4 837	5 006	5 606	6 206
Finansiella anläggningstillgångar	307	275	275	275	275
Summa anläggningstillgångar	4 713	5 112	5 281	5 881	6 481
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploatering	4	22	22	22	22
Fodringar	328	309	274	309	198
Kortfristiga placeringar	350	340	335	293	293
Kassa och bank	153	100	100	75	75
Summa omsättningstillgångar	835	771	731	698	588
Summa tillgångar	5 548	5 883	6 012	6 579	7 069
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	32	48	82	70	71
Övrigt eget kapital	1 353	1 319	1 319	1 401	1 470
Summan eget kapital	1 385	1 367	1 401	1 470	1 542
Avsättningar					
<i>Avs. för pensioner + liknande förpliktelser</i>	1 072	1 060	1 060	1 016	989
<i>Pensioner intjänade from 1998</i>	419	437	437	433	438
<i>Pensioner intjänade före 1998</i>	653	623	623	583	551
Övriga avsättningar	139	164	164	164	214
Summa avsättningar	1 211	1 224	1 224	1 180	1 203
Skulder					
Långfristiga skulder	1 958	2 698	2 698	3 014	3 297
Kortfristiga skulder	995	594	690	915	1 027
Summa skulder	2 953	3 292	3 388	3 929	4 324
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	5 548	5 883	6 012	6 579	7 069

Investeringsredovisning

miljoner kronor	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick 2029- 2034
						(per år)
Ordinarie investeringsbudget	-450	-450	-371	-295	-317	-406
Verksamhetslokaler	-87	-162	-207	-140	-208	-224
Samhällsbyggande verksamhet	-80	-64	-53	-62	-56	-72
Samhällsbyggande verksamhet inom exploatering	x	-6	-11	-5	-4	-34
Nämndernas verksamhetsinvesteringar	-23	-28	-30	-29	-27	-27
Investeringar inom exploateringsprojekt*	-23	x				
Summa skattefinansierade investeringar	-214	-260	-301	-236	-295	-357
Renhållning	x	-33	0	0	0	0
VA verksamhet	-120	-117	-79	-66	-26	-45
VA verksamhet inom exploatering	x	-2	-6	-8	-11	-19
VA anslutningsavgifter	11	15	15	15	15	15
Summa taxefinansierade investeringar	-109	-102	-70	-59	-22	-49
Summa ordinarie investeringar	-323	-397	-371	-295	-317	-406
Tillägg investeringsbudget						
Norra Hallsås grundskola**	-119	-129	-121	-13		
Lerums Vattenverk, ombyggnad process		-17	-90	-140	-71	-22
Kretsloppspark Stenkullen		-43	-1			
Gymnasium Dergården ***		0	-15	-150	-200	-117
P-hus Dergården ****		0	0	0	-10	-53
Markförvärv	-17	-14	-2	-2	-2	-2
Summa investeringar	-459	-600	-600	-600	-600	-600

* Investeringar inom exploatering delas upp från och med 2025.

** Norra Hallsås grundskola, tillhörande infrastruktur ingår i ordinarie investeringsbudget.

*** Investeringen planeras pågå fram till och med 2031 där prognosen är i genomsnitt 117 miljoner kronor per år, 2029-2031.

**** Investeringen planeras pågå fram till och med 2034 där prognosen är i genomsnitt 53 miljoner kronor per år, år 2029-2034.